

РЕШЕНИЕ

№ 3422

гр. София, 25.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Г СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Татяна Димитрова

Членове: Михаил Ал. Малчев
Божидар Ив. Стаевски

при участието на секретаря Алина К. Тодорова
като разгледа докладваното от Татяна Димитрова Въззивно гражданско дело
№ 20211100511659 по описа за 2021 година

Производство по реда на чл. 258 – чл. 273 ГПК.

С решение от 10. 06. 2021 год., постановено по гр. д. № 55804/2020 год. на СРС **61** състав, е признато за установено по отношение на ЗК Л.И. АД съществуването на вземането на ЗД Е.И. АД, сумата от 415.62 лева, представляваща платено по застраховка Каско, застрахователна порица, посочена, обезщетение за застрахователно събитие, настъпило на 27. 05. 2019 год., за което е образувана щета, посочена, ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение 04. 08. 2020 год. до окончателното изплащане на сумата, за която е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч. гр. д. № 35071/2020 год. на СРС 61 състав на основание чл. 422 ГПК вр. чл. 411 КЗ.

Разноските, с оглед изхода на спора, са възложени на ответника и са в размер на 75 лева за заповедното и 275 лева за първоинстанционното исково производство.

Недоволен от неблагоприятното за него решене на районния съдия, ответникът е депозирал в съда въззивна жалба, като излага, че според него решението е незаконосъобразно, неправилно и постановено в нарушение на материалния закон, за което счита, че следва да бъде отменено, с произтичащите от това правни последици. Излага съображения. Претендираната сума е недължима, тъй като същата не съставлява обезщетение по смисъла на КЗ, което да следва да бъде възстановено от застрахователя по задължителна застраховка Гражданска отговорност. Ответникът е изплатил дължимото обезщетение в неговия

действителен размер, а именно за възстановяване на увреден и застрахован по застраховка Каско при ищеца автомобил. Неправилно в този смисъл районният съдия е приел, че заплатеното обезщетение за разходи за наем на заместващ автомобил представлява имуществена вреда за застрахования – изводът е неоснователен и в противоречие със съдебната практика. Тази клауза от договора за имуществена застраховка Каско, сключен между ответника и застрахованото лице, даваща право на последното да се ползва от заместващ автомобил по никакъв начин не обвързва застрахователя по застраховка Гражданска отговорност. Ползването на заместващ автомобил не се явява пряка последица от настъпилото произшествие. Това е допълнителна по своя смисъл услуга, уговорена между страните по застраховка Каско. Страните могат да договорят застрахованият да има право да се ползва и от други допълнителни услуги, които застрахователят по имуществена застраховка предлага, които по своя смисъл не представляват вреди, които следва да се претендират от застрахователя по застраховка Гражданска отговорност. Цитира се практика на СРС. Районният съдия неправилно и в разрез с материалния закон е приел, че сумата, заплатена за заместващ автомобил по своя смисъл представлява вреда. Счита, че разходите за заместващ автомобил не се обхващат от вреди, причинени на чуждо имущество, нито попадат в други хипотези от приложното поле на отговорността на застрахователя по договор за застраховка Гражданска отговорност, изброени в чл. 439 ал. 1 КЗ.

Поддържа, че регресната претенция по чл. 411 КЗ срещу застрахователя по Гражданска отговорност на виновния водач не обхваща сторените от застрахователя по имуществената отговорност Каско разходи за предоставяне на заместващ автомобил на застрахования за срока на ремонт, като поради това решението твърди да е неправилно и незаконосъобразно.

Моли съдът да уважи въззивната жалба и да отмени обжалваното съдебно решение, с която се уважава предявеният иск и да се постанови друго решение, с което искът да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

Претендират се направените по делото разноски пред двете инстанции, както и юрисконсултско възнаграждение.

В отговор на въззивната жалба ищецът поддържа правилност и законосъобразност на решението. Правилно е прието от районния съдия, че са налице визираните в хипотезата на чл. 411 КЗ основания. Първоинстанционният съд правилно и законосъобразно е постановил в решението си, че обезщетението за заместващ автомобил представлява имуществена вреда за застрахования по смисъла на чл. 493 ал. 1 т. 2 КЗ, а именно присъщ реален разход по смисъла на чл. 411 КЗ, решението поради това се явява изцяло правилно и обосновано. Платеното обезщетение за наем на автомобил не надвишава действителната или възстановителната стойност на застрахованото имущество, с оглед на което претендираната сума е установена без да е оспорена, да е изцяло основателна. Моли се съдът да потвърди решението. Претендира се юрисконсултско възнаграждение за тази инстанция.

С разпореждане по чл. 267 ГПК делото е насрочено за разглеждане в открито съдебно заседание, като към мотивите на първото съдът препраща с оглед принципа на процесуална икономия в гражданския процес.

Не са заявени доказателствени искания от страните пред въззивната съдебна инстанция.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства и доводите на страните по реда на въззивното обжалване при така очертаната от въззивната жалба рамка, намира за установено следното от фактическа и правна страна :

Жалбата е допустима и следва да бъде по същество разгледана.

При извършена служебна проверка според правната норма на чл. 269 ГПК, въззивният съд намира, че решението е валидно и в обжалваната си част – допустимо.

Съобразно чл. 269 изречение 2 ГПК по останалите въпроси въззивният съд е ограничен от посоченото в жалбата.

Жалбата на ответника е неоснователна.

Встъпване в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка "Гражданска отговорност" от застрахователя по имуществената застраховка

Според правната норма в КЗ на чл. 411. В случаите, когато причинителят на вредата има сключена застраховка "Гражданска отговорност", застрахователят по имуществената застраховка встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка "Гражданска отговорност" - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне. Застрахователят по имуществена застраховка може да предяви вземанията си направо към застрахователя по "Гражданска отговорност". Когато вредата е причинена от водач на моторно превозно средство, който има валидна задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, застрахователят по имуществена застраховка, който е встъпил в правата на увреденото лице, може да предяви претенцията си към причинителя само за размера на причинените вреди, които надхвърлят размера на застрахователната сума по договора за задължителната застраховка, както и за вредите, причинени от водача на моторното превозно средство, за които застрахователят по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите е отказал да заплати обезщетение на основание чл. 494.

Правилно и пълно районният съдия е изложил, че основателността на иска по чл. 411 КЗ произтича от установяването на елементите на фактическия състав на суброгационното право на застрахователя по имуществената застраховка, по точно : наличие на имуществена застраховка Каско на МПС, настъпване на застрахователно събитие, представляващо покрит риск в срока на действие на застраховката, застрахователното събитие да е предизвикано вследствие на виновно и противоправно поведение на лице, чиято гражданска отговорност да е застрахована при ответника, плащане на застрахователно обезщетение от застрахователя на застрахованото лице в размер на действително причинените вследствие на ПТП вреди.

Не е спорно по делото обстоятелството, че сумата на разходите за предоставяне на заместващ автомобил, е в размер на 415.62 лева.

Не е спорна и установената с доказателствата по делото фактическа обстановка с едно изключение.

Спорен по делото е единствено въпросът разходите за предоставяне на заместващ автомобил са ли вреди, намиращи в причинна връзка с процесното ПТП, тоест както правилно е изтъкнал районният съдия отговаря ли ответникът за направените от ищеца разходи за предоставяне на заместващ автомобил – релевантен материалноправен въпрос е всички обезщетени от ищеца вреди намират ли се в причинна връзка с процесното ПТП.

От приетите по делото доказателства, включително относно наема на заместващия автомобил, се установяват възложените в доказателствена на ищеца тежест факти и обстоятелства, касателно основанието за предоставяне на заместващ автомобил на собственика на увредения автомобил. От приложената полица да застраховка Каско и допълнителната клауза Е плюс заместващ автомобил се установява, ч в случай на настъпване на застрахователно събитие и при изпълнение на изрично посочени условия, застрахователят се е задължил да предостави на застрахования услугата заместващ автомобил.

Няма данни преди процесното застрахователно събитие, автомобилът да е претърпял друго такова, което да е налагало ползването на тази допълнителна услуга от страна на застрахования, поради което съдът приема, че застрахованият собственик се е възползвал от допълнителната клауза на имуществената застраховка Каско за пръв път след настъпване на процесното ПТП. Освен това от стойността на ремонтните работи, извършени във връзка с възстановяването на щетите по лекия автомобил, се установява, че са увредени множество детайли и системи на автомобила, което е коствало продължителен п овреме престой в автосервиз на увредения автомобил, в който период собственикът останал без такъв.

Застрахователно покритие по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите

С образно КЗ в текста на чл. 493. (1) Застрахователят по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите покрива отговорността на застрахования за причинените на трети лица, в това число пешеходци, велосипедисти и други участници в движението по пътищата, вреди вследствие на притежаването или използването на моторно превозно средство по време на движение или престой. В тези случаи застрахователят покрива:

1. неимуществените и имуществените вреди вследствие на телесно увреждане или смърт;
2. вредите, причинени на чуждо имущество;
3. пропуснатите ползи, които представляват пряк и непосредствен резултат от увреждането;
4. разумно направените разходи във връзка с предявяването на претенция по т. 1 - 3, включително съдебните разноски, присъдени в тежест на застрахования;
5. лихвите по чл. 429, ал. 2, т. 2.

Правилно е изведен от районния съдия извод, че необходима предпоставка за ангажиране на

отговорността на застрахователя по Гражданска отговорност е съществуването на пряка причинно следствена връзка между вредите и противоправното поведение на застрахования. Следователно заплатеното обезщетение за разходи за наем на заместващ автомобил представлява имуществена вреда за застрахования по смисъла на чл. 493 ал. 1 т. 2 КЗ /присъщ реален разход по смисъла на чл. 400 ал. 2 КЗ/, явяваща се пряка и последица от увреждането, подлежаща на възстановяване от застрахователя по Гражданска отговорност по пътя на регреса по чл. 411 КЗ.

Възражението на ответника за обратното и отказът му да заплати тази вреда са в противоречие с обезщетителния и обезпечителния характер на застраховката Гражданска отговорност, чието основно предназначение е да репарира в рамките на застрахователната сума реално възникналите за третото увредено лице вреди, за които съществува основание да бъде ангажирана гражданската отговорност на застрахования деликвент, както правилно и обосновано е приел в мотивите на решението си районния съдия, които се споделят напълно.

Като се е позовал на чл. 493 ал. 1 т. 2 КЗ, районният съдия е достигнал аргументирано до извода, че в случая претендираното от ищеца обезщетение за наем на заместващ автомобил е в пряка причинна връзка с причиненото от деликвента ПТП, тъй като анализа на приетите по делото доказателства се установява по безспорен начин, че заместващия автомобил бил предоставен на собственика на увредения автомобил по негово изрично желание и във връзка с наложилите се продължителен ремонт за възстановяване на щетите по увредения му автомобил. Заместващият автомобил е представен въз основа на договор и след издадено възлагателно писмо от застрахователя по застраховка Каско, като в издадена фактура са посочени данни за периода на наема и единична наемна цена. Не е спорно по делото, че процесната застраховка Каско включва клауза Е плюс заместващ автомобил. Сроковете за предоставяне на тази услуга са описани във възлагателното писмо за заместващ автомобил и не могат да бъдат повече от тридесет дни. Представено е от ищцовото дружество възложителното писмо още с исковата молба, подписано от него и от застрахования, приемо предавателен протокол за предаване на ремонт на застрахования автомобил в доверен сервиз на 28. 05. 2019 год. и получен обратно на 27. 06. 2019 год., фактура от 29. 06. 2019 год. на стойност 415.62 лева за наем на автомобил. Ответникът не е оспорил доказателствата, поради което видно от тях е, че застрахованото при ищеца лице се е възползвало от клаузата по имуществената отговорност – застраховката за заместващ автомобил, докато застрахованият автомобил е бил предаден за ремонт в доверен сервиз, за което ищецът е заплатил на последния сумата в размер на 415.62 лева. След като платената от ищеца сума е под средно пазарната наемна цена на автомобил с техническите характеристики на застрахования за съответния период, съобразно заключението на САТЕ, неоспорено и прието, което се кредитира, същата сума не надхвърля уговорената застрахователна сума, поради което предявеният по чл. 411 КЗ иск следва да бъде уважен изцяло, както е сторил законосъобразно районният съдия.

В допълнение заплатеният от застрахователя по имуществена застраховка наем за

заместващ автомобил е за срок, попадащ в максимално допустимия такъв, съгласно застрахователния договор и по размер на е прекомерен. Трайната съдебна практика на СГС и ВКС приема, че оставането на застрахования собственик без автомобил за продължителен период от време и неудобството от тази липса представлява според настоящия въззивен съдебен състав пряк и непосредствен резултат от неправомерното увреждане – ПТП – по смисъла на чл. 429 ал. 2 т. 1 КЗ, което е причинено виновно от застрахования при ответник водач на автомобила. Размерът на обезщетението за тези вреди във вид на пропуснати ползи попада в обсега на лимита на отговорността по застраховката Гражданска отговорност, поради което няма основание същите да не се поемат от застрахователя по задължителната застраховка Гражданска отговорност на виновния водач. Заплатеното обезщетение за наема на заместващия автомобил, предоставен на собственика на увредения автомобил от процесното застрахователно събитие не попада и в обсега на чл. 494 КЗ, в които случаи застрахователят по застраховка Гражданска отговорност може да откаже да заплати застрахователно обезщетение. Доказателствата, обсъдени поотделно и в тяхната съвкупност, сочат недвусмислено и категорично на извода, че заплатеният от ищеца наем за заместващ автомобил, предоставен на собственика на увредения при ПТП автомобил, съставлява имуществена щета, която е пряк и непосредствен резултат от увреждането, причинено от деликвента, водача на увреждащия автомобил, за която същият следва и да отговаря. В случай, че на застрахования не бил предоставен заместващ автомобил, за който застрахователят по застраховка "Каско" бил заплатил наем за ползването, то същия за периода на ремонта на увредения автомобил, увреден при процесното ПТП, следвало да ползва или услугите на таксиметрови фирми, или градски транспорт, да наеме автомобил за своя сметка от "Рент-а-кар" или да използва предоставен за ползване от трети лица, автомобил, което щяло да му причини допълнителни неудобства, неприятни емоции и притеснения във връзка с ежедневните му задължения и ангажименти.

Първоинстанционният съд е обсъдил събраните по делото доказателства, които е анализирал в тяхната съвкупност и е достигнал до верни изводи досежно основателността на ищцовата претенция.

Въззивната инстанция напълно споделя мотивите на СРС, които по аргумент от чл. 272 ГПК следва да се считат и за мотиви на настоящето решение.

Следва да се вземе предвид, че непосредствени и преки са онези вреди, които по време и място следват противоправния резултат. Законодателят предвижда в случаите, когато се ангажира гражданската отговорност на длъжника, той да отговаря само за онези вреди, които са по причина на неговото противоправно поведение /неправомерно увреждане или неизпълнено договорно задължение/, за които вреди причинната връзка не се прекъсва. Причинната връзка се разглежда като необходимо следствие на конкретно човешко деяние, ако вредата закономерно произтича от самото деяние, тоест между вредата и деянието има причинна връзка, когато деянието е решаващо, вътрешно необходимо, /а не случайно/, свързано с резултата, ерго закономерно води до настъпване на вредоносните последици.

Следователно от значение е конкретното проявление на действието или бездействието на

деликвента, което съставлява пряка и непосредствена причина за причинените вреди.

В конкретния случай не може да бъде споделена тезата, че вредите, представляващи разходи във връзка с наемане на заместващ автомобил не са в пряка и непосредствена причинно-следствена връзка с процесното ПТП, след като невъзможността да се ползва личния автомобил е именно поради ПТП, причинено от водача по застраховка Гражданска отговорност сключена с ответното дружество. Това е така, защото е засегнато имуществото на увреденото лице /като съвкупност от права, задължения, фактически състояния и пр./ - ако автомобилът не беше увреден, нямаше да се наложи ремонта му и собственикът му щеше да продължи да го ползва. Самият ремонт изисква престой в сервиз и до отремонтване автомобилът не може да се ползва, което представлява загуба за собственика.

В случая ответникът не е оспорил иска по размер поради което при наличие на основанията на чл. 411 КЗ, правилно СРС е уважил претенцията на ищеца.

Налага се извод, че обжалваното решение е правилно и като такова ще следва да бъде потвърдено.

По разноските :

Пред първата инстанция :

При този изход на спора обжалваното решение е правилно и в частта за разноските.

На въззивника с оглед изхода на спора разноски не се следват.

На въззиваемата страна разноски се следват. Такива са сторени за юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя по реда на чл. 78 ал. 8 ГПК в размер на 100 лева.

Така мотивиран, Софийски градски съд

Предвид размерите на обжалвания интерес, настоящето решение не подлежи на касационно обжалване, съобразно с ограничението по чл. 280 ГПК.

По изложените мотиви, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение от 10. 06. 2021 год., постановено по гр. д. № 55804/2020 год. на СРС 61 състав, изцяло.

ОСЪЖДА ЗК Л.И. АД ЕИК *****, да заплати ЗД Е.И. АД ЕИК ***** на основание чл. 78 ГПК **разноски** в производството пред втората съдебна инстанция в размер на 100 лева.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____